

לכבוד

מר שמואל אבואב

מנכ"ל משרד החינוך

שבטי ישראל 34, ירושלים 91911

ובפקס: 073-3933043

שלום רב,

דחוף!

הנדון: תקצוב תכנית "בתי הספר של חופש הגדול" ליישובים הערבים הממוקמים בשטח

שיפוטה של המועצה האזורית משגב

בשם "וועדת המעקב לענייני החינוך הערבי", ובשם הורי תלמידים מהיישובים הערבים הממוקמים בשטח שיפוטה של המועצה האזורית משגב, שהם: סלמה, כמאנה, ראס אלעין, חוסינייה, ערב אלנעים, דמיידה, הריני לפנות אליכם כדלקמן:

1. מזה שש שנים, מפעיל משרד החינוך ביישובים תכנית מובילה בשם "בית ספר של החופש הגדול" (להלן: "התכנית"). התוכנית נועדה כדי "לקדם מענה חינוכי איכותי ולאפשר המשך עבודה רציפה של הורי התלמידים" מתוך "הבנה שתלמידים בגיל צעיר זקוקים לקשר מתמשך עם מבוגרים משמעותיים. קשר זה עשוי לתרום לתחושת המוגנות של התלמידים ולהתפתחותם הרגשית, החברתית והקוגניטיבית." אין כל ספק כי מטרה ראויה זו מקבלת משנה חשיבות בנסיבות הנוכחיות ולאחר השיבוש שהתרחש במערכת החינוך בעקבות התפשטות נגיף הקורונה החדש והנזק החינוכי שנגרם לתלמידים מצד אחד, והנזק הכלכלי שנגרם להורים מצד שני עקב שיעורי אבטלה גבוהים מאוד.

== קישור לתכנית: <https://pob.education.gov.il/KolotKorim/Pages/summer-school.aspx>

2. לאור השינויים שחלו בשנת הלימודים הנוכחית בעקבות משבר הקורונה חלו שינויים במועד תחילת יישום התוכנית. תחילה, התוכנית הייתה אמורה להתחיל באמצע חודש יולי השנה, אולם לאור השינוי שחל בעקבות מועד סיום שנת הלימודים הנוכחית, נקבע כי התוכנית תחל ביום 1.7.2020. נציין כי מרשינו פנו אלינו רק בימים האחרונים וכשנודע להם על תחילת יישום התוכנית.

3. על מנת להגשים את תכלית התכנית, משרד החינוך ממך את תשלומי ההורים להשתתפות ילדיהם בתוכנית זו וזאת לפי אשכול היישוב בו הם מתגוררים. כך שככל שאשכול היישוב עולה, היינו מצבו הכלכלי-חברתי עולה, כך חלקו של משרד החינוך פוחת. כך שיישובים באשכול נמוך מקבלים

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

حيفا 31090، ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

לפי התוכנית מימון מלא. לפיכך נקבע על ידי משרד החינוך כי יהא מימון מלא על ידי המשרד לרשויות המסווגות בדרגה 1-4, כאשר בדרגות 5-7 ממנים ההורים 360 ש"ח, ובדרגות הגבוהות ביותר 8-10 ממנים ההורים 540 ש"ח.

4. יצוין, כי דירוג האשכול נמדד לפי דירוג המועצה המקומית. אולם, ביחס למועצות אזוריות המאגדות בקרבן מספר יישובים, המימון נותר לפי מדרג המועצה האזורית כך שדירוג היישוב הספציפי של היישוב בתוך המועצה לא נלקח בחשבון. לשיטה זו השלכות כבדות משקל באשר להורים המתגוררים ביישובים במצב סוציו אקונומי נמוך אך הם נכללים בשטח שיפוט של מועצה אזורית המדורגת באשכול גבוה במדד הסוציו אקונומי של הלמ"ס.

5. כך הוא המצב בנוגע לששת היישובים הערבים שממוקמים במועצה האזורית משגב. מצד אחד המועצה האזורית משגב ממוקמת באשכול 7 של המדד הסוציו אקונומי של הלמ"ס ואילו ששת היישובים הערבים שבתוך המועצה מדורגים באשכול 2. באותם יישובים ערבים מתגוררים 8,500 תושבים, ביניהם כ-847 תלמידים בגילאי חינוך שונים.

== קישור לאשכולות לפי מדד סוציואקונומי שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בשנת 2019 :

https://www.cbs.gov.il/he/publications/DocLib/2019/1765_socio_economic_2015/h_p_rint.pdf

6. כך נוצר מצב במסגרתו הילדים ביישובים הערבים אינם נהנים ממימון ההולם את מדרג היישוב בו הם גרים. כך שהורים ביישובים אלו נאלצים לשלם 360 ש"ח עבור כל ילד על מנת לשלב את ילדיהם בתכנית, במקום לקבל סבסוד מלא (לפי דירוג היישוב שלהם). תוצאת מצב זה אינה מתיישבת עם תכלית התכנית והיא דווקא פוגעת באופן קשה בהורי התלמידים ובילדים עצמם.

7. לדידנו, קביעת קריטריון מכריע לסבסוד שמבוסס על דירוג סוציואקונומי של מועצה אזורית ולא דירוג סוציואקונומי של היישוב עצמו, יוצר אי שוויון בין תושבי אותה מועצה אזורית. שכן, יישום שיטת הסבסוד אמורה להסתמך על דירוג אשכול של היישוב עצמו בו מתגורר הילד ובכך לאפשר הקצאה וסבסוד שוויוניים לכלל התלמידים הזקוקים לכך.

8. שיטת הסבסוד הנוכחית לא רק שהיא מובילה לפגיעה בזכות לשוויון, אשר לגבי מעמדה החוקתי מיותר להכביר במילים, אלא היא גם חוטאת את מימוש תכליתה של התוכנית. הפסיקה של בית המשפט העליון קובעת באופן מפורש כי בחינת חוסר השוויון נבחן על פי התוכנית הממשלתית במסגרתה מוקצים התקציבים. ראו בהקשר זה בג"ץ 8300/02 **גדבאן נסר נ' ממשלת ישראל** (פורסם בנבו, 22.05.2012), שם נקבע כי: "האמצעי האמור ניתן היה למימוש בדמות הענקת ההטבות על-פי קריטריונים ברורים, ענייניים ושוויוניים, אשר החלתם היתה מגשימה – כך יש להניח – את תכלית מתן הטבות המס תוך כיבוד הזכות לשוויון."

ועוד ראו על החומרה בפגיעה בשוויון בתחום החינוך: בג"ץ 11163/03 **ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל נ' ראש ממשלת ישראל**, סא(1) 1 (2006) שם נקבע: "הפגיעה בשוויון קשה שבעתיים שעה שהיא פוגעת בזכות לחינוך, שהיא זכות יסוד שאינה מצטמצמת לזכותו של

הפרט לבחור בחינוך אשר יבקש, אלא כוללת לעתים גם את חובתה של המדינה לאפשר לכל פרט לקבל חינוך בסיסי באופן שוויוני."

9. לאור האמור לעיל, הנכם נדרשים לשנות את שיטת התקצוב כך שתהא לפי אשכול היישוב הפרטני של היישובים הערבים שבתוך המועצה האזורית משגב ולא לפי דירוג המועצה עצמה.

10. כמו כן, לאור תחילת יישום התוכנית ממש בימים אלה, נודה לקבלת התייחסותכם בהקדם האפשרי על מנת לכלכל את צעדינו המשפטיים.

לטיפולכם הדחוף, נודה.

בכבוד רב,

איה חאגי' עודה, עורכת-דין

העתק: דני עברי, ראש המועצה האזורית, בפקס: 04-9902391
רועי קורן, מנהל מחלקת בתי ספר יסודיים, בפקס: 04-9902363